

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Verslag buitenlandse reis: studiereis Boedapest en Praag 2003

Haak, M. den

Citation

Haak, M. den. (2003). Verslag buitenlandse reis: studiereis Boedapest en Praag 2003. *Bestuurskundige Berichten*, 18(4), 23-24. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211119>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211119>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Studiereis Boedapest en Praag 2003

Maandag 18 augustus was het zover. De lange buitenlandse reis 2003 - 2004 kon beginnen. Na de ongekende hittegolf in Europa en de dreiging 'Code Rood' in Nederland, konden een aantal B.I.L.-leden er even fijn tussenuit knijpen. De lange studiereis bracht ons dit jaar naar twee landen met een lange, rijke historie en een interessante toekomst vanwege toetreding tot de Europese Unie: Hongarije en Tsjechië.

Nog niet eens zo heel lang geleden hadden beide landen nog te kampen met een communistisch bewind. Met de val van de Muur in 1989 begon voor beide landen een periode van grote veranderingen en nog steeds zijn ze in Hongarije en Tsjechië druk bezig zich verder te ontwikkelen en aan te passen. Ze moeten wel, want in 2004 zullen ze toetreden tot de Europese Unie. Reden genoeg voor ons om eens een kijkje te gaan nemen in de twee hoofdsteden van deze landen, Boedapest en Praag. En zo meer te weten te komen over de landen, hun cultuur, de mentaliteit van de bevolking en hoever de landen al zijn

pakken. Uiteindelijk werd besloten om onze nachttrein in Mannheim in te halen. Na enige malen overstappen, konden we ons rond 23.30 uur gelukkig installeren in de couchettes.

Dinsdag arriveerden we rond de middag in het warme Boedapest. Gelukkig konden we nog wat bijkomen, want de eerste excursies stonden pas donderdag op het programma. Dit omdat woensdag 20 augustus de Nationale Feestdag van Hongarije is. Men had dus anderhalve dag de tijd om te genieten van alles wat Boedapest te bieden heeft: het uitzicht op de stad, de Donau en de indrukwekkende gebouwen die 's avonds prachtig in de spots staan. Er waren festiviteiten vanwege de Nationale Feestdag. De afsluiting van de Feestdag was een half uur durend vuurwerk, dat vanaf drie bruggen werd afgevuurd. Een schitterend spektakel, waarbij Scheveningen met zijn vuurwerk toch in het niet valt!

Donderdag en vrijdag stonden vijf excursies op het programma. Tijdens deze excursies kregen we veel te horen over het land en werd extra ingegaan op onze interesse betreffende de toetreding van Hongarije tot de EU. Bij het Ministerie van Economische Zaken kregen we een enigszins rooskleurig en vrij positief verhaal te horen over de vorderingen tot nu toe. Er werd ons verteld dat de Hongaren goed zijn in financiën en we kregen, zo bleek later bij de Nederlandse Ambassade, cijfers over de economie te horen die duidelijk positief voor Hongarije waren afgerond. Toch kregen we ook wel realistischere verhalen te horen. Zo heeft Hongarije nog een hoop werk te doen qua reorganisatie om aanspraak te mogen maken op geld uit de structuurfondsen. Er is ook speciaal een Minister voor Gelijke Rechten

gekomen om de positie van vrouwen, vooral vrouwen met kinderen, te verbeteren.

Tijdens onze verdere bezoeken bij de Nederlandse Ambassade, het Parlement, de Nationale Bank van Hongarije en De Patent Office (soort Kamer van Koophandel) werd ons steeds meer duidelijk over het land. De

"Corruptie is nog steeds een groot probleem voor Tsjechië"

ambassade kwam met een heel duidelijk en interessant verhaal. Hierdoor kregen we een goed realistisch beeld van het land en de bilaterale relatie tussen Nederland en Hongarije. Nederland is een grote investeerder en is met 1,5 miljard euro de zevende handelspartner van Hongarije. Verder is Nederland de grootste bilaterale donor wat wil zeggen dat Nederland Hongarije helpt zich klaar te stomen voor de toetreding doormiddel van geld en expertise/hulpprogramma's. Daarnaast werd ons verteld over de problematiek omtrent de Roma, de zigeuners in Hongarije. Later kregen we ook in Tsjechië te horen over de problemen waar men tegen aanloopt met de Roma.

Bij de 'Patent Office' kregen we een warme ontvangst en hadden we de mogelijkheid om met vijf experts op het gebied van patent en trademark te praten. Hier bleek dat deze organisatie met heel veel wet- en regelgeving te maken heeft en dat het aanvragen van een patent heel wat gecompliceerder is dan in Nederland.

Zondag ging onze reis verder naar Praag. Hier zouden we het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de Nederlandse Ambassade, de Presidents Office, het Ministerie van Buitenlandse Zaken en de delegatie van de Europese Commissie bezoeken. Interessant is natuurlijk om te kijken naar de verschillen en overeenkomsten

"Vijf minuten voor het vertrek van onze trein werd omgeroepen dat deze vandaag helaas niet zou rijden"

gevorderd en of ze op tijd klaar zijn voor het grote werk in Brussel.

Onze reis begon in Leiden voor het PSW-gebouw, van daaruit gingen we per bus naar Venlo. Nadat we ruim op tijd in Venlo aangekomen waren, bleek dat we toch te vroeg hadden gejuicht. Vijf minuten voor het vertrek van onze trein naar Düsseldorf, werd omgeroepen dat deze vandaag helaas niet zou rijden! Haastig werd gezocht naar vervangend vervoer omdat we toch onze nachttrein in Düsseldorf wilden halen. In deze nachttrein waren namelijk couchettes gereserveerd zodat we enige uren slaap zouden kunnen

tussen Hongarije en Tsjechië.

Bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken kregen we te horen dat ze druk bezig waren om onder andere aan het verdrag van Schengen te voldoen. Ook de politiek was aan een reorganisatie onderhevig. Corruptie is nog steeds een groot probleem voor Tsjechië. Men probeert er van alles aan te doen om de corruptie te verminderen, onder andere door een eigen unit in het leven te roepen die zich bezighoudt met de bestrijding van corruptie. Het is voor Tsjechië erg belangrijk wat tegen corruptie te doen, mede omdat het een eis is voor toetreding. Verder werd ons duidelijk dat ook Tsjechië, net als Hongarije, nog veel moet doen aan reorganisatie om in aanmerking te komen voor fondsen van de EU.

Bij de Nederlandse Ambassade kregen we een vergelijkbaar verhaal te horen over de bilaterale relatie tussen Nederland en Tsjechië als dat bij de Nederlandse Ambassade in Praag. Zo zijn er verschillende projecten om Tsjechië te ondersteunen en adviseren, zoals het MATRA-project (Maatschappelijke Transportatie) en het PSO-project (Programma Samenwerking Oost-Europa). Lange tijd heeft Tsjechië zich enkel geconcentreerd op

“Waarschijnlijk zal de euro pas in 2010 ingevoerd kunnen gaan worden”

de implementatie van wetgeving, nu realiseren ze zich echter pas wat er verder bij komt kijken!

Tsjechië en Hongarije concurreren met elkaar, omdat ze beide graag hét transport-land willen worden dat Oost-Europese en West-Europese landen met elkaar verbindt. Beide landen hebben een goed stelsel van openbaar vervoer, al willen ze dit verbeteren. Vooral de spoorwegen zijn toe aan vernieuwing en snellere verbindingen. Ook hebben beide landen

een zelfde streefdatum voor invoering van de euro, namelijk in 2008. Toch denken de mensen die we gesproken hebben in beide hoofdsteden, dat dat jaar niet gehaald zal worden, met name omdat het land een te groot begrotingstekort heeft. Waarschijnlijk zal de euro dan ook pas in 2010 of later ingevoerd kunnen gaan worden.

Voor een land dat nog geen veertien jaar geleden van regime veranderde, zijn zowel Tsjechië, als Hongarije, al sterk in positieve zin veranderd. Toch hebben ze nog een lange weg te gaan. Het is moeilijk om de mentaliteit van de mensen te veranderen. Alle ontwikkelingen waarmee mensen geconfronteerd worden vragen veel van het aanpassingsvermogen. Veel is nieuw of anders. Mensen moeten talen gaan leren, flexibeler worden en leren hoe te onderhandelen in Brussel. Dit alles heeft tijd nodig. Echter, niet alleen toetredende landen moeten nog veel leren. Ook Brussel zelf staat nog een hoop te wachten. In 2004 zal er niet met vijftien landen samengewerkt moeten gaan worden, maar met vijftientig. Bieden de gebouwen wel plaats voor de grotere samenstelling van de

“Voor een land dat nog geen veertien jaar geleden van regime veranderde, zijn zowel Tsjechië, als Hongarije, al sterk in positieve zin veranderd”

Europese instituties? Voor ons bestuurskundigen blijft het in ieder geval zeer interessant om deze ontwikkelingen op de voet te blijven volgen!

Al met al kunnen we naar mijn mening spreken van een geslaagde studiereis, met een gezellige en enthousiaste groep en een goede combinatie van interessante excursies afgewisseld met het ons studenten alom bekende ‘cultuur-snuiven’!

Marleen den Haak

Marleen is samen met Richard, Christiaan, Joanne, Sebastiaan en Diana direct verantwoordelijk voor het grote succes van de buitenlandse reis 2003. Naar verwachting zal zij volgend jaar het commissariaat van Diana overnemen.

Commissie Buitenland

Interview Ine Koevoet

Ine Koevoet heeft naast haar studie Bestuurskunde een aantal interessante functies vervuld. Bij de studenten is ze het meest bekend als voorzitter van het B.I.L.-bestuur 2002-2003. Een kleine twee maanden voordat ze waarschijnlijk het stokje doorgeeft aan de beoogd voorzitter Jeroen Broekema had de BB een gesprek met haar, onder andere over het afgelopen jaar als voorzitter.

Na via via in contact te zijn gekomen met Bestuurskunde besloot Ine het te gaan studeren. ‘De veelzijdigheid van de studie trok me aan. Als ik lange tijd met hetzelfde bezig moet zijn, word ik het zat, dus alleen rechten of alleen economie studeren leek me niks. Ik wist ook nog helemaal niet wat ik later wilde gaan doen en met Bestuurskunde kan je nog alle kanten op.’ Op de vraag of Ine ging studeren met het idee om actief te worden komt een verassend antwoord. Het blijkt dat ze in eerste instantie niet wist wat er allemaal naast haar studie mogelijk was. ‘Toen hebben een paar huisgenoten me meegenomen naar B.I.L.-activiteiten en daardoor enthousiast geworden ben ik in mijn tweede jaar de commissie acquisitie bij de B.I.L. gaan doen. Het jaar daarna ben ik gevraagd voor student-assistent en zo ben ik eigenlijk overal ingerold.’ Ine was student-assistent van Menno Tuurenhout bij het centrum voor InCompany Onderwijs. Deze tak van het departement Bestuurskunde verzorgt bestuurskundige cursussen aan organisaties in het openbaar bestuur, zoals bijvoorbeeld aan de Koninklijke Luchtmacht. ‘Ik heb toen ook mede de *government crash course* georganiseerd. Dit was een programma van drie dagen waarin studenten van verschillende studies uit heel Nederland kennis konden maken met het openbaar bestuur en een week snuffelstage konden lopen bij een organisatie van de Rijksoverheid. Ik heb toen zelf ook nog een week bij het bureau secretariaat-generaal van het Ministerie van Binnenlandse Zaken stage gelopen en onder andere met Klaas de Vries rond de tafel gezeten.’

Solliciteren voor het B.I.L.-bestuur heeft Ine in haar derde jaar al overwogen, maar het student-assistentschap en lidmaatschap van

studentenvereniging Augustinus namen veel tijd in beslag. ‘Afgelopen jaar zou ik eigenlijk voor studie naar het buitenland gaan, maar dat ging helaas niet door. Toen heb ik besloten naar het voorzitterschap van de B.I.L. te solliciteren. Naast voorzitter van de B.I.L. heb ik het afgelopen jaar ook nog als student-assistent van Tuurenhout, Rutgers en Neelen meegewerkt aan de herziening van het boek ‘*De bestuurlijke kaart van Nederland*’. Van studeren zal dus wel niet zo veel terecht zijn gekomen? ‘Nee, ik heb wel wat gestudeerd, maar ik vind dat je prioriteit aan de B.I.L. moet geven als je moet kiezen tussen de B.I.L. en studie. Je hebt immers de taak en verantwoordelijkheid van voorzitter op je genomen en dan moet je daar ook tijd in stoppen.’ Als voorzitter heeft Ine een goede indruk gemaakt op iedereen, echter ze wordt wel eens spottend de ‘Iron Lady’ van de B.I.L. genoemd. Wat vindt ze daar zelf van? ‘Ik begrijp wel waarom mensen dat vinden, maar soms moet je gewoon hard zijn anders wordt er over je heen gelopen. Ook voor de B.I.L. is het van belang dat je af en toe op je strepen staat. Als je dat niet doet kan dat voor de B.I.L. nadelige gevolgen hebben.’ Op de vraag concrete gevallen te noemen geeft ze na enig aandringen het voorbeeld van de SBA. ‘De SBA (Stichting Bestuurskundige en Arbeidsmarkt) organiseert de IBA (Informatiedag Bestuurskundige en Arbeidsmarkt). Hierbij is ook de B.I.L. betrokken. Er wordt al heel lang over gepraat om die stichting op te heffen en dat besluit is ook al genomen, maar de uitvoering blijft maar uit. In een dergelijke situatie moet je op een gegeven moment deadlines stellen en hard zijn. Anders wordt zo iets nooit afgerond en krijgt je opvolger er weer mee te maken.’ Terugkijkend op het afgelopen jaar als voorzitter vindt Ine

dat er een heel goede sfeer was binnen het bestuur. ‘Dat is erg belangrijk aangezien je een jaar lang bij elkaar in de B.I.L.-kamer zit. In het begin wilde ik me overal mee bemoeien en bijvoorbeeld alle uitgaande brieven nog eens persoonlijk controleren. In de loop van het jaar heb ik gemerkt dat iedereen een andere werkwijze heeft die niet slechter hoeft te zijn. Het belangrijkste wat ik geleerd heb van mijn bestuursjaar is dat ik soms meer geduld moet hebben en me over kleine dingen niet te druk moet maken. Soms moet je ook gewoon je schouders ophalen.’

Met een gerust hart neemt Ine afscheid van haar bestuursfunctie, want ze vindt het nieuwe bestuur hoopgevend voor volgend jaar. ‘Toch zal het wel wennen worden als de B.I.L.-kamer niet meer vol ligt met jouw spulletjes. Het is toch een jaar lang een soort tweede huis voor je geweest.’ Het komende studiejaar gaat Ine nadat het bestuur gewisseld is vooral hard aan de studie, maar ze blijft daarnaast nog wel betrokken bij de faculteit. ‘Ik heb als student-lid zitting in een facultaire benoemingscommissie die een vrouwelijke hoofddocent moet aanstellen’. Weet je al ongeveer wat je wilt gaan doen na je studie? ‘Nee, ik heb veel geleerd van mijn activiteiten naast mijn studie, maar wat ik precies wil gaan doen weet ik nog niet. Ik denk dat het ook belangrijk is om je horizon breed te houden en je loopt waarschijnlijk vanzelf wel tegen iets leuks aan door bijvoorbeeld je stage. Ik zou er de kriebels van krijgen als ik nu al zou weten wat ik over tien jaar ga doen.’

Volgens Ine hebben zich voor het komende jaar meer nieuwe Bestuurskundestudenten ingeschreven dan het afgelopen jaar. Op de vraag of ze nog tips heeft voor de nieuwe studenten antwoordt Ine: ‘Word actief, ga op kamers wonen, word lid van een vereniging, ga wat doen. Ga niet alleen maar met je neus in de boeken zitten. Dat is én niet leuk én je ontwikkelt jezelf op een andere manier. Praktische vaardigheden kun je immers niet vinden in boeken.’

Peter Kasbergen